

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE SOCIOLOGIE, ASISTENTA SOCIALA SI RESURSE UMANE
1.4 Domeniul de studii	Asistență socială
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Asistență socială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			Introducere în asistență socială				
2.2 Titularul activităților de curs			Conf. Dr. MARIA MARINELA MIHAILA				
2.3 Titularul activităților de seminar			Specialist Dr. MAGDALENA ROXANA NECULA				
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tip de evaluare*	E	2.7 Regimul disciplinei**	Ob

*E - Examen / C - Colocviu / V - Verificare

**OB - Obligatoriu / OP - Opțional / F - Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/ laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 curs	28	3.6 seminar/ laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					45
Tutoriat					0
Examinări					4
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual*					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

-

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	on-site
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	on-site

6. Obiective

La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:

- explice rolul socializării-educație, controlului social și al economiei solidare cu privire la protecția socială, în general și la asistența socială, în mod particular;
- explice continuitatea între asistarea tradițională și asistența socială actuală;
- explice legătura indisolubilă între teorie și practică în asistența socială prin surprinderea corelației dintre cercetarea științifică și intervenția socială specifică;
- descrie principiile fundamentale în asistența socială modernă;
- descrie teoriile generale și specifice în asistența socială modernă;
- analizeze fundamentele asistenței sociale raportate la exemple din practica asistenței sociale;
- utilizeze/ selecteze teoriile specifice în asistența socială raportate la principalele metode de intervenție socială.

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Studentul/Absolventul definește conceptele, teoriile și metodele de diagnoză și intervenție pentru reducerea riscurilor sociale. Studentul/Absolventul identifică metodele și tehnicile specifice diagnozei sistemului de asistență socială. Studentul/Absolventul explică apariția și menținerea problemelor sociale ale grupurilor vulnerabile, utilizând proceduri specifice. Studentul/Absolventul explică mecanismele de intervenție la nivel individual, de grup și comunitar. Studentul/Absolventul analizează strategiile de reintegrare socială a grupurilor vulnerabile. Studentul/Absolventul analizează rezultatele și efectele proiectelor și programelor de asistență socială. Studentul/Absolventul formulează, descrie și analizează impactul social al acțiunilor asupra utilizatorilor de servicii sociale. Studentul/Absolventul evaluează nevoile persoanelor fizice în ceea ce privește îngrijirea lor. Studentul/Absolventul evaluează mecanismele de răspuns ale comunității la problemele beneficiarilor.
- Studentul/Absolventul definește conceptele, teoriile și metodele de diagnoză și intervenție pentru reducerea riscurilor sociale. Studentul/Absolventul identifică metodele și tehnicile specifice diagnozei sistemului de asistență socială. Studentul/Absolventul explică apariția și menținerea problemelor sociale ale grupurilor vulnerabile, utilizând proceduri specifice. Studentul/Absolventul explică mecanismele de intervenție la nivel individual, de grup și comunitar. Studentul/Absolventul analizează strategiile de reintegrare socială a grupurilor vulnerabile. Studentul/Absolventul analizează rezultatele și efectele proiectelor și programelor de asistență socială. Studentul/Absolventul formulează, descrie și analizează impactul social al acțiunilor asupra utilizatorilor de servicii sociale. Studentul/Absolventul evaluează nevoile persoanelor fizice în ceea ce privește îngrijirea lor. Studentul/Absolventul evaluează mecanismele de răspuns ale comunității la problemele beneficiarilor.
- Studentul/Absolventul evaluează politicile, programele și serviciile specifice asistenței sociale. Studentul/Absolventul evaluează situațiile de risc/ dificultate în implementarea unor programe de accesare a resurselor comunitare. Studentul/Absolventul identifică elementele structurale ale sistemului de asistență socială. Studentul/Absolventul identifică metodele și tehnicile adecvate de comunicare cu beneficiarii. Studentul/Absolventul identifică metodologia și procedurile pentru elaborarea politicilor și programelor sociale pentru grupurile vulnerabile. Studentul/Absolventul identifică serviciile sociale disponibile.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
C1. Asistența socială în cadrul sistemului de protecție socială: definiri și analize conceptuale	Descrierea; expunerea problematizantă; explicația; conversația reproductivă / euristică; exemplificarea	2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197
C2. Forme tradiționale de protecție și asistare socială comunitară – protecție umană prin socializare-educație și control social		2 (două) ore/ Miftode, V. (2010), pp. . 279-364; Necula, R.M. (2015); Stan, D. (2015); Sandu, M. (2017), pp. 182-197
C3 Măsurile privind protecția socio-economică implicită și explicită: modernizarea sistemului de asistență socială din România		2 (ore)/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Radoi, M., Irimescu, G., Cojocaru, M. (2017), pp. 77-91; Buzducea, D. (2017)

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
C4 Teoriile generale ale asistenței sociale: teoria acțiunii sociale și teoria rețelelor sociale		2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Miftode, V. (2010)
C5 Teoriile specifice ale asistenței sociale: teoria îngrijirii sociale și teoria participării în asistența socială; teoria atașamentului și „mânuirea afectivității” ca fundament științific în utilizarea empatiei; teoria identității și teoria pierderii în asistența socială		2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Miftode, V. (2010)
C6 Raportul dintre teorie și practică în asistența socială modernă, domeniile la care are loc transferul învățării și modalitățile de selecție a teoriilor relevante pentru practica asistenței sociale		2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Payne, M. (2015), cap. 2; Miftode, V. (2010)
C7 Nivelurile intervenției sociale / beneficiarii serviciilor sociale / grupurile țintă și modul de aplicare a teoriilor în asistența socială din perspectivă pozitivă și interpretativă		2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Payne, M. (2015), cap. 3; Miftode, V. (2010)
C8 Fundamente ale asistenței sociale: sistemul de cunoștințe în asistența socială		2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Miftode, V. (2010)
C9 Fundamente ale asistenței sociale: sistemul de valori specifice asistenței sociale, cu includerea perspectivei nediscriminatorii în asistența socială		2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Miftode, V. (2010)
C10 Fundamente ale asistenței sociale: sistemul deprinderilor, abilităților și competențelor practice în asistența socială		2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Miftode, V. (2010)
C11 Fundamente ale asistenței sociale: dezvoltarea statutului asistentului social - aplicații practice, stagii și voluntariat		2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Necula, R.M. (2015); Miftode, V. (2010)
C12 Teoria acțiunii sociale și metoda „cercetare-acțiune” (CA) ca bază a intervenției sociale		2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Miftode, V. (2010)
C13 Teoria rețelelor și metoda „rețelelor sociale” ca bază a intervenției sociale		2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Miftode, V. (2010)
C14 Metoda „proiectului de intervenție” comunitară / socială		2 (două) ore/ Sandu, M. (2017), pp. 182-197; Buzducea M. (2017); Miftode, V. (2010); Cojocaru, Ș. (2006)

Bibliografie

Buzducea, Doru. 2017. Asistență Socială. Compendiu de istorie, teorie și practică. Polirom.

CNASR & UNICEF România. 2025/ v9. Ghid de mentorat pentru asistenții sociali debutanți.

Miftode, Vasile. 2010. Tratat de Asistență Socială. Protecția populațiilor specifice și automarginalizate, Editura LUMEN.

Necula, Roxana Magdalena. 2015. Dinamica fenomenului religios și modernizarea rurală. Editura LUMEN.

Payne, Malcolm. 2011. Teoria modernă a asistenței sociale. Polirom.

Rădoi, Mihaela; Irimescu, Gabriela; Cojocaru, Maria. 2017. „Construcția asistenței sociale. «Drumul critic» de la teorie la practică”, în Sociologia la Alma Mater Iassiensis. In onorem profesor Vasile Miftode (coordontor Cristina Gavriliuță) Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, pp. 77-91.

Sandu, Maria. 2017. „Protecție umană prin control social. Bazele sau fundamentele asistenței sociale moderne”, în Sociologia la Alma Mater Iassiensis. In onorem profesor Vasile Miftode (coord. Cristina Gavriliuță) Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, pp. 182-197.

Stan, Dumitru. 2015. Maladii ale socialului. Teorii explicative, cercetări și remedii posibile. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Referințe suplimentare:

Buzducea, Doru. 2013. Economia socială a grupurilor vulnerabile. Polirom.

Buzducea, Doru. 2009. Sisteme moderne de asistență socială. Tendințe globale și practici locale. Polirom.

Cojocaru, Ștefan; Cojocaru Daniela. 2008. Managementul de caz în protecția copilului. Editura Polirom.

Cojocaru, Ștefan. 2006. Proiectul de intervenție în asistența socială. De la propunerea de finanțare la proiectele individualizate de intervenție. Iași: Polirom.

Davies, Martin, The Essential Social Worker: A Guide to Positive Practice, 2nd ed., Aldershot: Gower.

Krogsrud-Miley, Karla, O’ Melia, Michael, DuBois, Brenda. 2006. Practica asistenței sociale.

Mihalache, Nina Mihaela. 2013. Sărăcia. Responsabilitate individuală și nivel de trai. Institutul European.

Miftode, Vasile. 1999. Rahmania, Nadji, Asistența socială în perspectivă interdisciplinară, Editura PROEMA, Baia Mare.

Miftode, Vasile (coord.). 2004. Sociologia populațiilor vulnerabile. Teorie și metodă, Editura Universității “Al. I. Cuza”, Iași.

Miftode Vasile. 2003. Tratat de metodologie sociologică. Tehnici de investigație de teren. Elaborarea proiectelor de intervenție, Editura Lumen.

Neamțu, George; Stan, Dumitru. 2005. Asistența socială. Studii și aplicații, Editura Polirom, Iași.

Pașa, F; Pașa, L.M. 2004. Cadrul juridic și organizatoric al asistenței sociale în România. Iași: Polirom.

Petrică, Ion. 2012. Biserica și asistența socială în România. Iași: Institutul European.

Preda, Marian. 2002. Politica socială românească între globalizare și sărăcie. Iași: Polirom.

Rot, Maria; Rebeleanu, Adina. 2007. Asistența socială. Cadru conceptual și aplicații practice. Editura Presa Universitară Clujeană.

Sandu, Maria. 2016. Efectele secularizării asupra relației părinți-copii. Studiu de caz: municipiul Iași. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Stan, Dumitru. 2001. Sociologia ruralului tradițional românesc. Editura „Universității Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Șoitu, Daniela; Rebeleanu Adina (coord.). 2016. Noi perspective asupra cursului vieții. Cercetări, politici și practici, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Vilbrod, Alain; Ionescu Ion. 2004. Asistența socială în tranziție. Institutul European.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Introducere în domeniul asistenței sociale: rolul asistenței sociale în cadrul sistemului de protecție socială și aplicarea principiului (auto)responsabilizării	• expunerea problematizantă • discuția cu oferire de exemple din practica asistențială/ prezentare de caz și jocuri de rol • observația dirijată; observația independentă • explicația euristică cu accent pe identificarea de soluții alternative	
Istoricul asistenței sociale în România		
Asistarea tradițională – agenții socializării și controlul social: familia, școala și Biserica		
Continuitatea între tradițional și modern în asistența socială – analize comparative		
Principiile asistenței sociale moderne: de la economia socială la economia solidară		
Dinamica formării și modernizarea sistemului de asistență socială – analize comparative		

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Principii și interpretări ale acțiunii în asistența socială modernă		
Principiile și etapele acțiunii sociale în rețea - metoda rețelelor sociale		
Teoriile specifice asistenței sociale - principii și pattern-uri acționale		
Sistemul de cunoștințe, valori, abilități și deprinderi practice în asistența socială		
Sistemul competențelor practice; asistentul social - profesionist și cercetător științific		
Cadrul normativ-instituțional în asistența socială modernă		
Etapele analizei de caz și managementul de caz în asistența socială (AS)		
Teoria rețelelor și realizarea circuitului asistențial de natură psihosocio-juridică în AS		

Bibliografie
Asiminei Romeo. 2012. „Economia Socială - delimitări conceptuale”. In Revista de Economie Socială/ Journal of Social Economy., Nr.1/ 2012, Iași: Editura Tamangiu, pp. 3-40. Barthel, Diane. 2003. Dicționar de sociologie, București, Univers Enciclopedic. Bleandă, C. 2012. „O nouă știință: Economia Socială”. In Revista de Economie Socială/Journal of Social Economy., Nr.4/ 2012, Iași: Editura Tamangiu, pp. 61-99. Buzducea, Doru. 2013. Economia socială a grupurilor vulnerabile. Iași: Polirom. CNASR & UNICEF România. 2025/ v9. Ghid de mentorat pentru asistenții sociali debutanți. Goian, C. 2004. Deprinderi în asistența socială. Editura Institutului European. Howe, David. 2001. Introducere în teoria asistenței sociale, Editura MarLink, București. Livadă-Cadeschi, L. 2001. De la milă la filantropie. Instituții de asistare a săracilor din Țara Românească și Moldova la începutul secolului al XVIII-lea. București: Editura Nemira. Mănoiu, Florica; Epureanu, Viorica. 1996. Asistența socială în România. București: Editura All. Miftode Vasile. 2010. „Teorii și metode în asistența socială”, suport de curs, în Asistență Socială (coord: Petru Bejan). Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Miley, K.K. 2006. Practica asistenței sociale. Iași: Polirom. Manolescu I. 2014. „Forme, domenii și practici ale Economiei Sociale”. In Curs postuniversitar de Formare și Dezvoltare Profesională Continuă în Domeniul Economiei Sociale. Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, pp. 37- 43. Munteanu, A; Sagebiel, J. 2007. Practici în asistența socială (România-Germania). Iași: Polirom. Netedu, Adrian, „De la economia socială la economia solidară”, în Revista de Economie Socială/Journal of Social Economy. Nr. 3/2013, pp. 3-25. Pop, Luana Miruna. 2002. Dicționar de politici sociale, Expert, București. Sandu, Maria. 2017. „Protecție umană prin control social. Bazele sau fundamentele asistenței sociale moderne”, în Sociologia la Alma Mater Iassiensis. In onorem profesor Vasile Miftode (coord. Cristina Gavriliuță) Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași; ISBN: 978-606-714—361-4, pp. 182-197. Tofan M. 2014. „Cadrul legislativ al Economiei Sociale”. In Curs postuniversitar de Formare și Dezvoltare Profesională Continuă în Domeniul Economiei Sociale. Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, pp. 23-29. REVISTA de Cercetare și Intervenție Socială. Iași: Editura Lumen. REVISTA de Asistență Socială, București. • Legea privind asigurarea calității serviciilor sociale (Legea 197/2012), actualizată. • Legea asistenței sociale în România (Legea 292/2011), actualizată. • Legea nr. 47 din 2006 privind sistemul național de asistență socială, actualizată. • Protecție socială și incluziune socială 2030 (Pilonul european al drepturilor sociale 2030). • Strategia națională de dezvoltare a serviciilor sociale care cuprinde Planul de acțiune pe perioada 2020-2024 privind sistemul național de servicii sociale, infrastructura sistemului real de servicii sociale, rețeaua națională de servicii sociale • Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027 (a se vedea site-ul Colegiul Național al Asistenților Sociali din România / https://cnasr.ro/blog/category/publicatii; Ministerul Muncii și Solidarității Sociale - www.mmuncii.ro; Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse - https://mfamilie.gov.ro/1);

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor

profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina „Introducere în asistența socială” răspunde nevoii instituțiilor și organizațiilor din domeniul incluziunii sociale, de organizare și funcționare în baza unor principii, metode, tehnici și procedee fundamentate științific care să respecte totodată, etica și deontologia profesională privind acordarea serviciilor de asistență socială actuală.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)		50
Curs	Forma de evaluare			Verificare scrisă
	Pondere			0
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale			Nu
	Metode de evaluare		Detalii	Pondere cu reexaminare
Seminar / Laborator	Forma de evaluare			Verificare mixtă
	Pondere			100
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale			Da
	Metode de evaluare		Detalii	Pondere cu reexaminare
			Referat	50% Da
			Verificare orală periodică	20% Da
			Interevaluare	20% Da
Autoevaluare			10% Da	

10.2 Evaluare finală	Pondere (max. 70%)	50
	Forma de evaluare	Verificare scrisă finală

10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)

1. Verificarea orală periodică, ca parte a evaluării continue din cadrul seminarului - pondere 20% - constă în prezentarea temei/ referatului de seminar.
2. În cadrul evaluării finale, studenții cu cerințe educaționale speciale vor dezvolta tema/ proiectul de seminar, urmând ca forma finală a acestuia să fie depusă în format letric.

10.4 Standard minim de performanță

- Elaborarea unei teme/ proiect teoretico-aplicativ de seminar, pentru o situație de risc social, care să vizeze managementul de caz în asistența socială și intervenția socială specifică promovării / incluziunii sociale.
- Realizarea unor intervenții punctuale în cadrul seminarului focalizate pe evaluarea și diagnoza socială prin argumentarea științifică a soluțiilor în plan asistențial, cu trimitere la sistemul de cunoștințe, valori, abilități, deprinderi și competențe practice în asistența socială.

Data completării,
Conf. Dr. MARIA MARINELA MIHAILA

Titular de seminar,
Specialist Dr. MAGDALENA ROXANA NECULA

Data avizării în departament,

Director de departament,
Conf. Dr. MIHAELA RADOI